

Ishonch

Юрт тараққиёти йўлида бирлашайлик!

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси нашри • Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган • www.ishonch.uz • e-mail: ishonch1991@yandex.uz

КИГИЗГА БУГУН ҲАМ ЭҲТИЁЖ БОР гап фақат уни тайёрлашни замонавийлаштиришда...

Бўзатов, Қораўзак ва Чимбой туманларида наमत ишлаб чиқариш ва кигиз маҳсулотлари тайёрлаш бўйича ўқув-машғулоти ўтказилди.

Тадбир халқаро ташкилотлар кўмағида амалга оширилган «Оролбўйи минтақасидаги аҳолининг иқтисодий, экологик ҳамда соғлиқни сақлаш масалаларидаги заифликларини бартараф этиш орқали турмуш барқарорлигини мустаҳкамлаш» кўшма дастур доирасида ташкил этилди.

— Намат босиш милоддан аввалги учинчи минг йилликдаёқ бошланган, — дейди мутахассис Олтиной Наубегова. — Қадимда наमत тайёрлаш учун кўп вақт сарфланган. У қанчалик шунинг қилиб тайёрланса, унга шунча-

лик кўп жун, куч ва ҳаракат талаб қилинган. Тайёр газламани бичишган ва оёқ кийимлари тайёрлашган, ўтовларда ҳам фойдаланиш борасида тушунчалар берилди.

Таъкидлаш жоизки, ҳозирда табиий ва экологик тоза бўлган жун маҳсулотлари, айниқса, кигизга нафақат юртимиз, балки хорижда ҳам талаб юқори. Бу ҳунарни эгаллаш эса хотин-қизлар бандлигини таъминлаш, кўшимча иш ўринларини яратишда муҳим аҳамият касб этади.

Ўз муҳбиримиз

Ўқув-машғулоти

Касаба уюшмалари кўмағида

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кўмағи билан Қорақалпоғистоннинг «Қосжап» ОФЙ ҳудудида фаолиятини бошлаган «Jalgas milk» корхонасида қўшимча иш ўринлари яратилиб, етти нафар аёлнинг бандлиги таъминланди.

«Худудимизда ишсиз аёл қолмасин!»

Корхона айна пайтда Қонлиқўл, Қўнғирот, Хўжайли туманларида яшовчи аҳолининг арзон ва сифатли сут маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондирмоқда.

— Фаолиятимизни ривожлантиришда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси ажратган фойсиз ссуда жуда кўл келди, — дейди корхона раҳбари Тозарул Торемуратова. — Корхонада сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш кўламини янада кенгайтириш ва бу орқали «темир дафтар»га киритилган хотин-қизларни ишли қилишни асосий мақсад қилганмиз, токи худудимизда ишсиз аёл қолмасин.

Есимхон ҚАНОАТОВ, «ISHONCH»

Кун нафаси

Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 20 ноябрдаги «**Айрим турдаги маҳсулотларни мажбурий рақамли маркировкалаш тизимини жорий этиш тўғрисида**»ги қарорига мувофиқ, маҳсулотларнинг айрим турларини идентификация воситалари ёрдамида мажбурий рақамли маркировкалаш тизими босқичма-босқич жорий этилмоқда.

Афғонистон Ислом Республикаси ҳукумати делегациясининг Тошкентга ташрифи чоғида **Афғонистон Олий таълим вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўртасида** афғон талабаларини Ўзбекистонга таълим олиш учун юбориш тўғрисида **ўзаро англашув Меморандуми имзоланди**.

Ташқи ишлар вазири **Абдулазиз Комилов** бошчилигидаги делегация «Корея Республикаси — Марказий Осиё» 13-ҳамкорлик форумида иштирок этиш учун 2020 йилнинг 24-27 ноябрь кунлари **Сеул шаҳрига ташриф буюради**.

Мамлакатимизнинг Деҳли шаҳридаги элчихонаси томонидан Ҳиндистоннинг «Tillotoma Foundation» ташкилоти билан ҳамкорликда **«Ўзбекистонда ислохотлар жараёни ва ўзбек-ҳинд алоқалари»** мавзусида вебинар ташкил этилди.

Ўзбекистон Президентининг фармонида биноан, республиканинг БМТдаги доимий вакили **Бахтиёр Ибрагимовга Фавқулодда ва муҳтор элчи дипломатик мартабаси берилди**.

24 ноябрь кундан «Тошкент» автовокзалидан **худоудларга автобус қатновлари йўлга қўйилади**.

Марказий банкда **«Ўзбекистон Республикасининг тўлов баланси, халқаро инвестицион позицияси ва ташқи қарзи»** мавзусида матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Жиззах вилояти Бахмал тумани маркази **Ўсमत шаҳарчасида туман ахборот кутубхона марказининг янги биноси очилди**.

«Katalak» нашриёти томонидан ёзувчи Абдулжол Раҳимнинг **«Абу Али ибн Сино»** номли романи чоп этилди.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИНING ЮРИДИК КЛИНИКАСИДА ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН, ТУН-У КУН ФАОЛИЯТ ЮРИТАДИГАН

1092 —

қисқа рақамли «Ишонч» телефони — «Call-center»га

меҳнат муносабатлари юзасидан ўзингизни қизиқтирган барча масалалар юзасидан мурожаат йўллашингиз мумкин.

Юридик клиника 14 та ҳудудий бирлашмада ҳам фаолият кўрсатмоқда. Бу ерда касаба уюшмаси аъзоси бўлишдан қатъи назар, барча фуқароларга bepул юридик хизмат кўрсатилади.

Меҳнат муносабатлари, айниқса, мажбурий меҳнат билан боғлиқ масалалар Ўзбекистон касаба уюшмаси Федерациясининг доимий эътиборида!

Ўзбекистон касаба уюшмалари федерациясида кун-у тун фаолият кўрсатадиган

12-11 қисқа рақамли «Ишонч телефони», яъни «Call-center»га

мамлакатимизнинг турли ҳудудларида, олис ва чекка қишлоқларида яшаётган хотин-қизлар ўз муаммолари бўйича исталган вақтда мурожаат қилишлари мумкин.

Фаолият

Ислохотларнинг жонкуяр ижрочилари

Президентимизнинг касаба уюшмалари ходимларига йўллаган табриги фаолияти шу соҳа билан бевосита боғлиқ бўлган ҳар бир инсон, хусусан, **Металлургия ва машинасозлик ходимлари касаба уюшмасининг 2300 нафардан ортиқ аъзосини ҳам беҳад шод этди**.

Кейинги йилларда бошқа соҳалар қатори касаба уюшмаларида ҳам халқ билан яқиндан мулоқот қилиш, дарду ташвишлари, ҳаётини муаммоларини жойида ҳал этиш бўйича ўзига хос янги тизим яратилди. Тармоқ касаба уюшмаларининг ҳар бир фаол вакили ўзини мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг жонкуяр, фаол

ижрочиларидан, деб билмоқда.

Металлургия ва машинасозлик ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгашининг барча ҳамкор ташкилотлари билан тузилган «Минтақавий келишув»лари, ҳар бир бошланғич касаба уюшма ташкилотларига етказилган. Ушбу келишувлар асосида 9 та бошланғич касаба уюшма ташкилоти ўртасида касба,

меҳнатга оид масалаларни тартибга олиш ҳамда касаба уюшма аъзоларининг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий ҳимоясини ташкил этиш мақсадида жамоа шартномалари имзоланган.

Фаолиятимизнинг асосини ишчи-ходимларнинг ижтимоий ҳимояси ташкил этади. Тизимда узоқ йиллар самарали меҳнат қилган ходимлардан 6 нафарига пенсияга чиқиш олдидан моддий ёрдам, 3 нафар ходимнинг юбилей саналари муносабати билан эсдалик совғалари тантанали равишда топширилди. 2 ёшдан 3 ёшгача фарзанди бор ишловчи аёлларнинг иш вақти 1 соатга қисқарти-

рилгани ҳамда 16,3 миллион сўмлик моддий ёрдам берилгани, 9 та кам таъминланган ёш оилага доимий равишда моддий ёрдам кўрсатиб келинаётгани сўзимизнинг яққол исботидир.

Асосий вазифаларимиздан яна бири бўлган ходимларни соғломлаштириш масаласида ҳам бир қатор ишлар амалга оширилди.

Олимхон МИРЗАЕВ, Металлургия ва машинасозлик ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгашининг Самарқанд, Жиззах ва Навоий вилоятлари бўйича масъул ташкилотчиси

Қутлов

«Эҳтиром» нишони топширилди

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясида икки нафар соҳа фидойисига «Эҳтиром» нишони топшириш маросими бўлиб ўтди.

Тадбир аввалида Федерация раис ўринбосари Бахтиёр Маҳмадалиев Ахборот технологиялари ва оммавий коммуникация ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши раиси Асрор Эшонхўжаев ҳамда Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши раиси ўринбосари Маҳмуд Бобоёрова 60 ёшга тўлгани муносабати билан Федерация раисининг табригини

ўқиб эшиттирди ва тантанали тарзда «Эҳтиром» нишонини топширди.

Сўзга чиққанлар ахборот технологиялари, алоқа ва оммавий коммуникация соҳаси, шубҳасиз, энг муҳим соҳалардан ҳисобланиши, Асрор Эшонхўжаев ходимлар манфатларини самарали ҳимоя қилиш, жамоатчилик ишларида касаба уюшмаларининг фаоллигини янада оширишда муносиб ҳисса қўшиб келаётганини эътироф этишди.

Шунингдек, таълим азалдан тараққиёт гарови, келажакда ўз соҳасининг билимдонларини етказиб бе-

ришининг бирдан-бир йўли саналиши, Маҳмуд Бобоёров узоқ йиллик меҳнат фаолиятини ўқитувчиликдан бошлаб, раҳбар лавозимларида ишлаган даврида ҳам маърифат ва маънавиятга ўзгача эътибор қаратгани алоҳида таъкидланди.

Ҳар икки совриндорнинг касаба уюшмалари тизимига амалга оширилган салмоқли ишларда катта ҳиссаси борлиги, бу соҳада меҳнат қилиб келаётган ходимлар учун ўзига хос мактаб ва намуна вазифасини ўташига алоҳида урғу бериб ўтилди.

Салим АБДУРАҲМОНОВ, «ISHONCH»

Саломбар АБДУРАҲМОНОВ олган суратлар

Фарғона
вилояти

Янги қўмита шакллантирилди

Фарғона вилояти касаба уюшма ташкилотлари бирлашмасида Маданият, спорт ва туризм ходимлари касаба уюшмаси Фарғона вилояти бирлашган қўмитасининг I таъсис конференцияси бўлиб ўтди.

Унда Олий Мажлис Сенати аъзоси Энахон Сиддиқова, вилоят жисмоний тарбия ва спорт бошқармаси бошлиғи Муроджон Дадабоев, вилоят маданият бошқармаси бошлиғи Баҳодир Султонов, Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси Фарғона вилояти ҳудудий бошқармаси бошлиғи Музаффар Темиров, Фарғона вилояти касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раиси ва тармоқ бошланғич касаба уюшма қўмитаси раислари иштирок этди.

Конференцияни бирлашма кенгаши раиси Эркинжон Нуралиев кириш сўзи билан очиб, «Янгиланаётган Ўзбекистон» шиори остида амалга оширилаётган ис-

лоҳотларда туризм, маданият ва спорт соҳалари ҳам туб янгиланиш босқичидан ўтиб, иқтисодий тараққиёт ва халқимиз

фаровонлиги йўлида ўз ўрнига эга бўлиб келаётганини таъкидлади.

Конференция кун тартибиде Мада-

ния, спорт ва туризм ходимлари касаба уюшмаси Фарғона вилояти бирлашган қўмитасини ташкил этиш, қўмита таркибини, бирлашган қўмита раиси ва раис ўринбосарини сайлаш тўғрисидаги масалалар кўриб чиқилди ҳамда 19 нафар раёсат аъзоси сайлаб олинди.

Шундан сўнг ташкилий масалалар кўриб чиқилди.

Маданият, спорт ва туризм ходимлари касаба уюшмаси Фарғона вилояти бирлашган қўмитаси раислигига жамоатчилик асосида Маданият, спорт ва туризм ходимлари касаба уюшмаси республика кенгашининг Фарғона вилояти бўйича масъул ташкилотчиси Манзурахон Акрамова, Фарғона вилояти маданият бошқармаси касаба уюшма қўмитаси раиси Ферузахон Умарова раис ўринбосари этиб сайланди.

Жамшид ЭРГАШЕВ,
«ISHONCH»

Бухоро
вилояти

Муносабат

Тараққиёт калити ёшлар қўлида

Ёшларнинг ижтимоий фаоллиги мамлакат тараққиётининг калити экани исбот талаб қилмайдиган ҳақиқат. Касаба уюшмалари Федерациясининг VIII қўрултойи ёшларга эътибор қаратишда амалий саъй-ҳаракатлар давр тақозо эканини яққол кўрсатди. Хусусан, Федерация раисининг «Мустақилликнинг ўттиз йиллигига – ўттизта янги иш ўрни» яратиш бўйича илгари сурган ташаббуси жабҳамизнинг навқирон вакиллари учун айна муддао бўлди.

Барча йўналишлардаги тармоқ касаба уюшмалари Республика кенгашлари ҳамда ҳудудий касаба уюшма ташкилотлари бирлашмалари камида биттадан янги корхона фаолиятини йўлга қўйса, юртимиз бўйича юзлаб ёш йигит-қизлар бандлиги таъминланади.

Албатта, бундай олижаноб мақсаднинг рўёбга чиқиши барчамизнинг бир ёқадан бош чиқариб, омилкорлик билан иш тутишимизга боғлиқ. Бунинг учун эса ўз имкониятларимизни ҳисобга олган ҳолда бутун куч ва салоҳиятимизни сафарбар этиш талаб қилинади.

Беш йилликнинг энг муҳим анжуманида касаба уюшмалари фаолиятининг муҳим йўналиши сифатида янги авлод кадрларини тайёрлашга

алоҳида урғу берилди. Ушбу улзуксиз жараён келажагимиз эгаларининг тақдири, иш тутуми, интилишларига бевоқифа боғлиқ. Қолаверса, «Касаба уюшмалари Академияси»дек олий нодавлат таълим муассасаси фаолиятининг йўлга қўйилиши етук кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини оширишда улкан аҳамият касб этади.

Шу маънода ташкил этилажак Академия касаба уюшмаларининг келажаги, ёшларнинг бундан буёғи фаолиятига пойдевор бўлиши шубҳасиз.

Сардор ЭРГАШЕВ,

Бухоро вилояти касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раисининг ёшлар масалалари бўйича маслаҳатчиси

Наманган
вилояти

Давра суҳбати

Ишончга яраша масъулият

Наманган вилояти касаба уюшма ташкилотлари бирлашмасида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг VIII қўрултойида кўтарилган масалаларнинг мазмун-моҳиятига бағишланган давра суҳбати ўтказилди.

Бирлашма аппарати ходимлари, тармоқ Республика кенгашларининг масъул ташкилотчилари ҳамда туман тармоқ кенгаши раислари иштирок этган ушбу йиғилишни бирлашма кенгаши раиси Шухрат Мусаев очиб берди. Тадбирда сўзга чиққан Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси раиси ўринбосари Қ.Қирғизалиев касаба уюшмаларининг энг халқчил ташкилотга айланиб бораётгани ва бу жараёнда барча фалоларнинг аҳолида ўрни борлигини таъкидлади.

Меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий жиҳатдан қўллаб-қувватлашга бел боғлаган ташкилот сифатида

майдонга чиққан касаба уюшмалари зиммасига ҳар қачонгидан кўра кўпроқ масъулият юкланаётганига алоҳида урғу берилди.

Шунингдек, тадбирда Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Косонсой тумани кенгаши раиси А.Сиддиқов, Уйчи тумани кенгаши раиси М.Тўхтабоев, Агротехнопарк мажмуи ходимлари касаба уюшмасининг Наманган шаҳар кенгаши раиси З.Ҳожиматова ҳам ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

**Орзуғул
РУСТАМОВА,**
«ISHONCH»

ПЕДАГОГЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг VIII қўрултойида кўтарилган масалалар мазмун-моҳиятини кенг жамоатчиликка етказиш мақсадида Чирчиқ давлат педагогика институтида давра суҳбати ўтказилди.

Давра суҳбати

Анжуманда Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгашининг Тошкент вилояти бўйича масъул ташкилотчиси Равшаной Ғазиева Президентимизнинг табригида қайд этилган вазифалар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирди.

Тадбирда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси VIII Қўрултой делегатларининг мамлакатимиз халқи, ишчи-меҳнаткашлар, касаба уюшмалари ташкилотлари ва ижтимоий шерикларга йўллаган Мурожоти ўқиб эшитилди.

Давра суҳбати якунида «Қўрултойдан-қўрултойгача» видео-тақдирот намоиш этилди.

Ўз муҳбиримиз

Тошкент
вилояти

Меҳнат шароитингиз қониқарлими?

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси меҳнат инспекциясининг инспекторлари У.Шамсидинов ва Ш.Ҳазраткуловлар шу йилнинг 16-20 ноябрь кунлари «Кучлик нефть базаси» МЧЖ, «Худудгаз Тошкент» газ таъминоти филиали, «Қибрай-тумангаз» бўлими, «Ўзбекгеофизика» АЖда жамоатчилик назорати ўтказди.

Ўрганишларда корхоналарда ходимлар билан тузилган меҳнат шартномалари қону-

нийлиги, иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий сунурга қилиш, ишлаб чиқариш билан боғлиқ бахтсиз ҳодисаларни рўйхатга олиш китобини юритиш, меҳнат шароити ноқулай ва зарарли иш жойларда банд бўлган ходимларга қўшимча меҳнат таътили, қисқартирилган иш соатлари, сут-қатиқ (шунга тенг бошқа озик-овқат маҳсулотлари) билан таъминланиши каби йўналишларга алоҳида аҳамият қаратилди.

Сайлов

Қашқадарё
вилояти

Одамлар орасида

Ғузур тумани ҳамда Қарши шаҳри «Аёллар дафтари», «Ёшлар дафтари»ни шакллантириш ва унда қайд этилган, рўйхатга олинган муаммоларнинг ечимига қўмаклашиш бўйича вилоятдаги энг намунали ҳудудлар сифатида танлаб олинган.

ХАТЛОВ хўжакўрсинга эмас

Шу кунларда хонадон-ма-хонадон юриб, аҳолининг яшаш тарзи билан яқиндан танишиш баробарида ёшлар ва аёлларни хатловдан ўтказмоқдамиз.

Шуниси қувончлики, биз билан суҳбатлашган аксарият юртдошларимиз ўз орзу-умидлари, режалари, муаммолари ҳақида ҳам маълумот беришяпти. Анкета сўровномаларини диққат билан ўқиб чиқишяпти, қўлидан келади-ган касб-хунарлари, уларни амалга ошириш юзасидан ҳам ўз режаларини баён қилишмоқда.

Дарҳақиқат, «Дўстлик», «Наврўз», «Чақар» маҳаллаларида бўлган учрашувларда қўлида хунари бор, ҳатто касбига доир дипломи бор, аммо ишсиз юрган кўплаб ёшларни учратдик. Уларга ёшлар ва аёллар учун мамла-

катимизда яратилган имтиёз ва енгилликлар ҳақида тушунтириш ишлари олиб борилди.

Аҳамиятли томони, хатлов жараёни хўжакўрсинга эмас, фуқароларнинг фаровон ҳаётини, хусусан, аёлларимиз ва ёшларнинг бандлигини кўзлаб амалга оширилаётганини бугун маҳалладаги оддий хотин-қиз ҳам, қўлида дафтар-қалам кўтариб юрган касаба уюшма етакчиси ҳам дилдан ҳис қилияпти. Бу бўйича мукаммал маълумотлар базаси ва шу асосида аниқ чора-тадбирлар дастурлари шаклланади. Демак, дафтарларда қайд қилинган саволларнинг жавоби бўлади. Инсонларнинг дард-у ташвишлари қоғозда қолиб кетмайди...

Эшпарда НИЁЗОВ,
Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Ғузур тумани кенгаши раиси

Тошкент
шаҳри

Тадбир

Меҳнатта муносиб баҳо

«Чинобод санаторийси» АЖда Касаба уюшмалари Федерациясининг VIII қўрултойига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди

35 йилдан ортқ шу соҳада фаолият кўрсатган инсон сифатида айтишим мумкинки, илк маротаба касаба уюшмалари кунини белгилаш, билим ва малакага эга, ижтимоий муносабатлар назарияси ва амалиёти ҳамда бу борадаги халқаро тажрибани пухта билладиган етук кадрларни тайёрлаш мақсадида йўналтирилган касаба уюшмалари Академиясини ташкил этиш таклифи билдирилганидан қувончим чексиз. Халқаро соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмалари Конфедерацияси президенти, Россия Федерациясининг соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмалари раиси Михаил Кузьменконинг табриклари ҳам касаба уюшмасига дахлдор ҳар бир кишини хурсанд қилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси раиси Қудратилла Рафиковнинг маърузасида билдирилган фикр-мулоҳазалар таъсирли бўлди,

– дейди тиббиёт фанлари номзоди Раънохон Шайхова. – Маърузада Ўзбекистон Республикаси Президенти раҳбарлигида барча соҳалардаги туб ислохотлар, инсон манфатларини таъминлаш йўлидаги саъй-ҳаракатлар ва ташаббуслар замирида халқимиз турмуш даражасини ошириш, инсонларнинг эртага эмас, бугун яхши яшашини ва фаровонлигини таъминлаш каби эзгу мақсадлар мужассам экани кўринди.

Ҳисоботда ишчи-хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари соғлигини яхшилаш, жамиятда соғлом турмуш маданиятини шакллантириш ва янги ижтимоий объекларни қуриш, моддий-техника негизини мустаҳкамлаш йўналишларидаги ишлар, хусусан, «Чинобод Плаза» санаторийси қурилиши ҳам айтиб ўтилди.

Абдуваҳоб ТОҶИЕВ,
«Чинобод санаторийси» АЖ Маънавият ва маърифат кенгаши масъул котиби

Назорат

ишлаб чиқаришда жароҳатланиш ва касб касалликларининг олдини олиш, ходимларнинг меҳнат муҳофазаси соҳасида билим ва қўникмаларини мустаҳкамлаб бориш борасида таклиф ва тавсиялар берилди.

Шунингдек, жамоатчилик назоратини амалга ошириш жараёнида сўровнома орқали ходимлардан ишга кирган вақтда коррупция ҳолати, иш ҳақининг ўз вақтида берилиши, махсус кийим-бош билан таъминланиши, мажбурий меҳнат ҳолатлари бор-йўқлиги ўрганилди.

Натижалар юзасидан иш берувчилар ва масъул шахсларга ходимлар учун муносиб меҳнат шароитларини яратиш,

Собир ЭРБЎТАЕВ,

Тошкент вилояти касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси Меҳнат муҳофазаси бўлими мудири

Бухоро
вилояти

Ногиронлар қандай имтиёзларга эга?

– **Кўпчилик ногиронлик гуруҳи қай тартибда белгилашни яхши билмайди. Дастлаб шу ҳақда тўхталсангиз.**

– Ногиронлик ҳолати давтаввал ҳудудий поликлиникага мурожаат асосида рўйхатга олинади. Олдин амбулатор, кейин стационар шароитда муолажалар олиб борилади. Зарурат туғилса, жарроҳлик амалиёти ўтказилади. Кези келиб қолди, фурсатдан фойдаланиб, бу жараённинг муддатларига ҳам тўхталсам. Беморлар тўрт ой узлуксиз ёки олти ой давомида вақти-вақти билан даволанадилар. Сил хасталигига чалинганлар бундан мустасно.

Агар шундан кейин ҳам ногиронлик белгилари кетмаган тақдирдагина ТМЭКка мурожаат этиш мумкин. Вази́рлар Маҳкамасининг 2011 йил 1 июлдаги тегишли қарорида айни шу жиҳат назарда тутилган. Кўпгина фуқаролар шундай қонун ҳужжатлари мазмунидан беҳабар. Шу сабаб маҳаллий поликлиникани четлаган ҳолда ТМЭКдан ёрдам сўраш ҳоллари учрамоқда.

– **Ногиронларга ҳар томонлама кўмаклашиш, бу йўналишда ташкилий-амалий ишларга бош-қош саналган ушбу соҳанинг тузилмаси ҳақида ҳам маълумот бериб ўтсангиз.**

Юртимизда, хусусан, Бухоро вилоятида ногирон фуқароларга қонун ҳужжатлари асосида қандай ёрдам кўрсатиляпти? Айни пайтда ушбу қатламдаги кишилар учун қандай қўшимча енгилликлар, қўлайликлар яратилляпти? Мазкур жараёнларга бош-қош мутасадди ташкилотларнинг вазифалари асосан нималардан иборат?

Бухоро вилояти бош тиббий меҳнат экспертиза комиссияси (ТМЭК) раиси, олий тоифали врач-эксперт Мардон ОРТИҚОВ билан суҳбатимиз айни шу масалалар хусусида.

– Жабҳамизнинг бош бўғинида Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги Республика тиббий-ижтимоий экспертиза инспекцияси туради. Ўзим раҳбарлик қилаётган Бухоро вилояти бош ТМЭК шу инспекцияга қарашлидир.

Вилоятда ҳозир еттита ТМЭК фаолият кўрсатяпти: 20-, 21-, 22-, 23-, 24-туманлараро ТМЭКлар, 25-вилоят бўйича ихтисослаштирилган руҳий-асаб касалликлари ТМЭКи ҳамда 19-сон бош ТМЭК. Айнан бош ташкилотимиз қолган муассасаларимизнинг иш тутумини, фаолиятини назорат қилади.

Биз одатда ногиронликни белгилаш, ногиронларга даво, муолажа, шунингдек, реабилитацион техник воситалар бўйича зарур тавсиялар бериш билан шуғулланамиз. Хасса таёқ, кресло, ногиронлик аравачаси каби бундай воситаларни соғлиқни сақлаш масканларининг ижтимоий бўлимлари орқали бепул олиш мумкин. Бундан ташқари, ногиронларга ўзларига мос иш таклиф қилиб, бандликка кўмаклашиш масканларига йўллаймиз. Қолаверса, ўқшга ҳам тавсия қиламиз. Самарқанд, Фарғона ва Тошкентда ногирон ўсмирларга мўлжалланган коллежлар фаолият кўрсатяпти. Саломатлиги чекланган вилоятдошларимиз ўша даргоҳларда таълим олишлари учун зарур имкониятлар бор. Яна бир жиҳат, санаторий ва курортларда даволаниш бўйича тавсиялар бериш ҳам муассасамиз ваколатида эканини таъкидлашни истардим.

Ногиронлик гуруҳини белгилашнинг ўзи алоҳида жараён. У бирламчи ТМЭКлар томонидан шифокорлар, ички ишлар ходимлари, ҳарбийлар ҳамкорлигида олиб борилади. Вилоятдаги барча ТМЭКларга бириктирилган йигирма беш нафар врач, ўн тўрт нафар ўрта тиббий ходим шу ишларга масъул. Бирламчи ТМЭКларнинг бу борадаги ишидан фуқаролар норози бўлган ҳолларда бош ТМЭК уларнинг мурожаатини қабул қилиб, тегишли тартибда ногиронлик гуруҳини белгилаш чораларини кўради. Мабо́до ногирон шахс масканимизга кела олмаса, у ўзининг яшаш жойида тиббий назорат комиссияси орқали тиббий кўрикдан ўтказилади.

– **Ногиронларнинг саломатликларини тиклаш ва уларга ташкилий масалаларда ёрдам кўрсатиш борасида яқин орада қандай қўлайликлар яратилди ва яратилиши кўзда тутилган?**

– Тошкентда ногиронлиги борлар учун Реабилитация маркази ҳамда На-

вой, Самарқанд ва Хоразм вилоятларида унинг ҳудудий бўлимлари фаолият юритмоқда. Ногиронларга шу масканларга йўлланма берилади ва улар ордер билан бепул даволанадилар. 2022 йилда Бухоро вилоятида ҳам марказнинг шундай ҳудудий бўлимини очиб режалаштирилган.

Эндиликда ногиронлик бўйича рўйхатга олиш масалалари содда-лаштирилиб, ортиқча югур-югурлар бартараф этиляпти. Хусусан, пенсия ёшига етган фуқаролар касалликлари назарда тутилган ҳолда поликлиника орқали ҳам ногирон сифатида қайд этилишлари мумкин. Илгарилари эса бунинг учун тўрт ойлаб овора бўлишга, идорама-идора юришга тўғри келарди.

Умуман, юртимизда ҳеч ким эътибор ва ғамхўрликдан четда эмас. Шунингдек, ногиронлар ҳам.

– **Ўйлайманки, ҳар учала ноги-**

ронлик гуруҳининг таснифла-ниши ва фарқлари кўпчилиكنи қизиқтиради.

– Ногиронликни гуруҳларга ажратиш ҳаёт фаолияти турғунлиги бузилишининг даражаларига кўра белгиланади. Чунончи, учинчи гуруҳ ўртача даража бўлиб, унга нисбатан мустақил ҳаракатлана оладиган, муайян ишларни бажариш имконига эга ногиронлар киради. Бу гуруҳга мансуб кишиларга пул тўланмаса-да, улар реабитация марказларида бепул даволанишлари мумкин. Биринчи навбатда шулар иш билан таъминлианишлари, ходим сифатида оғир ишларга жалб этилмасликлари лозим.

Кейинги гуруҳга эса insultга чалинган, бир қўли ёки оёғи ишламайдиган кишилар қамраб олиниши мумкин ва у ифодаланган даража саналади. Ўз навбатида, биринчи гуруҳ бировнинг доимий қарамоғига муҳтож ва жисмоний ҳолати янада оғирроқ бўлган ногиронларни ўз тасарруфига олади. У кучли ифодаланган даража ҳисобланиб, бу тоифадаги ногиронларга мунтазам қаровчиларга қонун меъё-ларига мувофиқ меҳнат стажы белги-ланади.

– **Карантин даврида муас-сасанинг фаолияти қандай кечяпти?**

– Ногиронлик муддати тўрт хил бўлиб, касалликнинг прогнози асосида олти ой, бир йил, икки йил ёки чекланмаган муддатгача белгиланади. Эпидемиологик вазият тақозосига кўра махсус комиссия қарори бўйича ногиронлик муддатлари ўз-ўзидан узайтирилди. Карантин тартиблари кучайтирилган пайтда онлайн тарзда ногиронликни белгилашга тўғри келди. Айни шу тарзда тўрт юзга яқин кишига бирламчи ногиронлик белгиланди.

Суҳбатдош:
Рустам ИБРОҲИМОВ,
«ISHONCH»

Наманган
вилояти

Оғриқ диллар...

Бугун қаёққа қараманг (ҳатто пандемия ҳам унутилиб) тадбирбозлик авжига чиқди. Агар оддий одамлар тўй ўтказмоқчи бўлса, меҳмонлар сонида чегара белгиланганки, шу чегарадан ошдимми, тўй эгаси ҳам, тўйхона эгаси ҳам жаримага мустаҳиқ этилади. Аммо негадир ҳокимлик, юқори ташкилот ва идораларда ўтказилаётган шундай «ажойиб» тадбирлар борки, уларда қатнашувчилар сони ҳам, об-ҳаво ҳам инобатга олинмайди.

ФАҚАТ ҲИСОБОТНИ «БЕЗАЙДИ»...

ёхуд тадбирбозлик «хаста»лигидан қачон қутуламиз?

дек қатнашиши керак», дея уларни ёмғир остида югуртириш шартмикин?

Аслида кимўзарга ўтказилаётган бундай тадбирлар уларни чапаклар чалиб олқишлаб, оммавий ахборот воситалари ва ижтимоий тармоқларга олиб чиқиб, раҳбарлар олдида обрў орттирмоқчи бўлган айрим «жонкуяр», «фидойи»лар учун аҳамиятли холос. Бўлмаса, ёмғирли, қорли кунларда электр энергияси, газы йўқ хонадонидан эплаб ишига қатнаб, вазифасини бажариб юрган ишчилар учун бундай тадбирларнинг заррча қизиги борми? Улар аслида иш берувчисининг зуғумидан қўрққан учун ҳам шундай қўзғувмачиликда қатнашишга мажбур.

Ишқилиб, ҳисобот жадвалида белгилан қўйилган оммавий тадбирлар ўтиб бўлгунича ёмғир, қор ёғмай турсин. Бўлмаса, «Соғлом бўлай десангиз» тадбиридан йўқ касални орттириб, ётиб қолганлар сони ошиб кетиши аниқ. Мабо́до, шундай бўлса, тадбирбозларнинг ҳисоботини ким тўлдиряпти?

Орзуғул
РУСТАМОВА,
«ISHONCH»

Огоҳлик

АНГЛАНМАГАН ОҚИБАТ

ёхуд пиротехника савдоси нега тўхтамаяпти?

Тўрли байрам ва кўнгилочар тадбирларда таомилга кирган «мушакбозлик» анъанаси баъзан ўта нохуш оқибатлар келтириб чиқараётганига қарамай, ҳамон кўзимиз очилмаяпти.

Бундай маҳсулот ва воситаларни қонунга ҳилоф равишда ишлаб чиқариш, сақлаш ва республикага олиб киришга қарши курашиш борасида божхона органлари жиддий тадбирлар ўтказмоқда. Натижада, жорий йилнинг ўтган даврида 100 та ҳолатда салкам 2 миллиард сўмлик 2 миллион 600 донадан ортиқ пиротехника ўз манзилига етиб бормади.

Хусусан, 2020 йил 1 сентябрь куни Андижон вилояти божхона бошқармаси ходимлари Булоқбоши туманида ўтказган тезкор тадбир давомида қўшни давлат фуқароси С.Сатимов 52,2 миллион сўмлик 300 дона пиротехника воситаларини олиб ўтмоқчи бўлган вақтда ушланди.

27 октябрь куни Жиззах вилояти Пахтакор тумани ҳудудида ўтказилган тезкор тадбир давомида Ўзбекистон фуқароси Ш.Шавкатов бошқарувидаги «Ласетти» русумли автомашина кўздан кечирилганда, унда ҳеч қандай ҳужжатлари бўлмаган 4 турдаги 100 миллион сўмлик пиротехника маҳсулотлари борлиги аниқланган.

7 ноябрь куни Тошкент шаҳар божхона бошқармаси тезкор ходимлари ўтказган тадбир давомида фуқаро Ш.Азизовга тегишли «яма», яъни, ноқонуний кириб келган товарларни сақлашга мўлжалланган хонадон кўздан кечирилди. Натижада қиймати 265 миллион сўмлик 30 минг донага яқин пиротехника воситаларининг кейинги «фаолияти»га чек қўйилди.

«Пақилдоқ»ларга «ёввойи» талаб ва таклифнинг борлиги ноқонуний савдо ортдан чўнтагини қалпайитиришни мақсад қилган, тинчлик, хотиржамлик ва саломатлик каби бебаҳо бойликларнинг қадрини билмайдиган кимсаларга қўл келмоқда.

Тўрли байрам ва тадбирларда

«пақилдоқ» портлатишдан не фойда? Бунинг маърифий-маънавий ёки тарбиявий аҳамияти борми ўзи? Йўқ, албатта!

Ўзошимчилик билан ташкил этилган мушакбозликларнинг аянчали оқибатлари олдини олиш мақсадида қонунчиликка ўзгартиришлар киритилди.

Мамлакатимизда пиротехниканин ҳар қандай турининг маиший ишлатилиши тақиқланган. Пиротехника воситаларини қонунга ҳилоф равишда ишлаб чиқариш, тайёрлаш, сақлаш, ташиш, республикага олиб киришнинг олдини олиш борасида қатъий чоралар белгиланган. Хусусан, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги ҳамда Жиноят кодекслари билан қаттиқ маъмурий ва жиноий жазо чоралари кўзда тутилди. Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 1851-моддасига кўра, ҳуқуқбузарлик базавий ҳисоблаш миқдорининг беш бараварида йигирма бараварига миқдорда жарима солинишига сабаб бўлади. Агар оқорида кўзда тутилган ҳаракатлар анча миқдорда ёхуд маъмурий жазо қўлланилганидан кейин содир этилган бўлса, Жиноят кодексининг 250-моддасига кўра базавий ҳисоблаш миқдорининг эллик бараварида юз бараваригача миқдорда жаримага тортилиб, одамлар ўлими ва бошқа оғир оқибатларнинг келиб чиқишига сабаб бўлса, саккиз йилдан ўн йилгача озодликдан маҳрум қилишгача бўлган жазолар қўлланилади.

Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 10 декабрдаги «Ўзбекистон Республикаси ҳудудида пиротехника воситалари айлианишини тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори билан бозорлар, савдо комплекслари ва корхоналарининг раҳбарлари ўз ҳудудларида пиротехника воситалари савдоси

ва сақлашиши ҳолатларига йўл қўйгани учун шахсан жавоб бериши, жиноий жавобгарликкача тортилиш тўғрисида қатъий огоҳлантирилган. Барча ресторани, кафе ва тўйхона эгаларига тўй ва маросимларда фуқаролар ҳаётига хавф солувчи пиротехникадан фойдаланмаслик ҳамда тўйхона атрофида яшовчи аҳолининг тинчи бузилмаслиги учун шовқинли ҳолатлар бўлмаслигини таъминлаш белгиланди.

Афсуски, қонунчиликка ўзгартиришлар киритилганига, тегишли қарор қабул қилинганига анча вақт бўлган бўлса-да, амалда жиддий ўзгаришлар кузатилгани йўқ. Ҳалигача, айниқса, Янги йил байрами арафасида бозорларда «пақилдоқ» савдоси авжига чиқади. Ҳалигача тўйхоналар эгалари «пақилдоқлардан» «воз кечолмаяпти».

Ҳалигача биз осийшталик, ёнғин хавфсизлиги ва энг аввало, саломатликка жиддий хавф туғдирадиган пиротехника воситаларининг зарари ва оқибатларидан тўғри хулоса чиқармаяпмиз. Ҳалигача биз фарзандларимизни авайлаб-асраб, уларга нима муҳимлигини тушунтиролмаяпмиз. Наҳотки, шунчалар бефарқ бўлсак?..

Ҳабибулла АЗИЗОВ,
Давлат божхона қўмитаси
раиси маслаҳатчиси

«Ishonch»га жавоб
берадилар...

СУД ЭКСПЕРТЛАРИ СОНИ КЎПАЙМОҚДА

«Ishonch» газетасининг шу йил 20 октябрдаги сонида чоп этилган «Ишни чўзсангиз Адлия вазирлигига айтаман» сарлавҳали мақолага Адлия вазирлиги муносабат билдирди. Унда жумладан шундай дейилади:

2019 йил 17 январдаги «Суд-экспертлик фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Президент қарорига асосан нодавлат суд экспертиза ташкилотларига 44 турдаги, шу жумладан, суд-қурилиш-техникавий экспертизаси фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқи берилди.

Бугунги кунда мамлакатимизда ягона нодавлат суд экспертиза ташкилотиди 5 нафар суд эксперт фаолият юритмоқда. Тез орада яна 6 нафар нодавлат суд экспертизаси марказида ташкил этилган нодавлат суд экспертларини қайта тайёрлаш ўқув курсларида 11 нафар тингловчи қайта тайёрланмоқда.

Бундан ташқари, Марказнинг барча ҳудудий бўлимларида, шу жумладан, Андижон, Наманган ва Фарғона вилояти бўлимларида суд-қурилиш техник экспертлари мавжуд. Ушбу ҳудудларда экспертлар иш ҳажмини камайтиришга, белгиланган тадқиқотларни ўз муддатида амалга оширишга хизмат қилмоқда.

Шу билан бирга жорий йилнинг 13 ноябрь куни Марказнинг лаборатория, бўлимлари ҳамда ҳудудий бўлимларига тайинланаётган экспертизаларнинг ўз вақтида ва сифатли бажарилиши, белгиланган муддатни узайтиришда қонун ҳужжатлари талабларига қатъий риоя этиш, экспертларнинг фаолиятига мос қўшимча экспертиза турларини эгаллашга доир ишларни жадаллаштириш ҳақида кўрсатма хати юборилиб, ижроси қатъий назоратга олинди.

Шерзод РАБИЕВ,
Бошқарма бошлиғи

Эълон
«Surxondaryo mulk savdo» МЧЖ очик аукцион савдосига таклиф этади!

Очиқ аукцион савдосига «Isan pulgi kelajak» фермер ҳўжалиғи баландсиза бўлган, Жарқўрган тумани, «Мингчинон» маҳалласи, 547-контурда жойлашган, 1953 тул узум қўчатлари 9 200 000 (тўққиз миллион икки юз мин) сўм баҳосида қўйилмоқда.

Аукцион савдоси Термиз шаҳри, Бахт кўчаси, 3/45-уй манзилида 2020 йилнинг 14-, 15-, 16 декабрь кунлари соат 10:00 дан бошлаб ўтказилади.

Аукцион савдосида қатнашиш истағида бўлган талабгорлар «Surxondaryo mulk savdo» МЧЖ билан закатал шартномасини расмийлаштириб, ташкилотнинг «Хамкорбанк»даги ҳисобрақамига (х/р:20208000400868025001, МФО:01001, СТИР:305471954) сотиладиган мол-мулк бошланғич баҳосининг 10% фойзидан кам бўлмаган миқдорда закатал пули тўлаган ҳолда ариза бериб рўйхатдан ўтишлари шарт.

Аризаларни қабул қилиш савдо бошланишидан бир кун олдин тўхтатилади.

Мурожаат учун манзил: Термиз шаҳри, Бахт кўчаси, 3/45-уй. Тел: 76-224-36-76.

Хизматлар лицензияланган

Мутолаа

ОТДАН АЙРИЛГАН ЧАВАНДОЗ ҚИСМАТИ

Жуманазар
Бекназаровнинг
«Қашқа йўрға»
қиссасини ўқиб...

Дунё адабиётида жониворларнинг турфа образи яратилган. Масалан, Жек Лондон, Чингиз Айтматов асарларида жониворлар дунёси катта маҳорат билан очиб берилган.

Энди улар қаторини таниқли олим, тиббиёт ва маънавият фидойиси Жуманазар Бекназаровнинг «Қашқа йўрға» қиссаси ҳам тўлдириб турибди.

Муаллиф асарда қишлоқ чавандозлари ҳаётига мурожаат қилган. Парда раис, Элмурод чавандоз, Жовли Очил чопагон, Содиқ чавандоз, Худойкул полвон, Тожи бова, Ҳазраткул бахши ва яна бир қатор сиймолар Ҳисор тоғи этакларида яшаб ўтган ва халқ меҳрини қозонган ориятли, инсонпарвар диенатли кишилар.

Собиқ тузум даврида коммунистик мафкура чавандозларнинг миниб юрган отигаям кўз олайтириб, давлатга гўшт режасини бажариш шартли билан отга меҳрини берган бу аломат одамларни отларидан жудо қилади. Бу эса уларни руҳий роҳатдан – от сеҳрига шайдолик, тулпор мўъжизаси дийдоридан айиради.

Гўшт режасини бажариш учун қишлоқдаги отларни поездга ортиб жўнатиш маросимини муаллиф шунчаки тасвирламайди. Отидан айрилган чавандоз бир йиғласа, эгасидан айрилган от минг йиғлайди. Чавандоздан айрилишни истамаган от вагонга ортишга қўйилган тахтани синдириб, эгасига интилади. Боши ёрилиб кетган отни кўриб, Парда раис эзилиб кетади. Ноилож, отидан айрилган битта у эмас. Поед жўнаб кетгач, эртаси Аллаберди Шўртан атрофида нобуд бўлган отни формали кишилар поезддан чиқариб ташлаганини айтади. Бу раиснинг севимли оти Қашқа йўрға эди.

Қиссада яна бир от табиати билан боғлиқ тасвир бор. Маълумки, от ўз насли билан қўшилмайди. Насл олиш илнжида отни кўзини боғлаб, қўшилишга мажбур қилишгач, буни сезиб қолган от ўзини-ўзи нобуд қилади. Бу Элмурод чавандознинг Гулистон зотли оти эди. Ниҳоят, нобуд бўлган ўша отнинг ёнига Парда раиснинг Қашқа йўрғасини ҳам қўмишади. Қашқа йўрғасидан айрилган Парда раис васиятга ўтади:

«Аллаберди ука! Чавандозларим, – дейди ҳаммани ҳайратга солиб. Агар ўлсам, мени ҳам... Гулистон билан Қашқа йўрға ўртасига... кўминлар, деган сўзни айтмасидан бурун Элмурод чавандоз «ёниб» кетади. Мени ҳам дейди, – у».

Қиссада Атилла ва Алп Арслон ҳақидаги ривоятлар, от зотлари, уларнинг фазилатлари, чавандозликнинг назик жиҳатлари моҳирлик билан очиб берилган. Бу эса адабиёт муҳлисларининг қалбига олам-олам бадий завқ бериши баробарида инсон ва табиат ўртасидаги уйғунлики ҳис этишга хизмат қилади.

Ўлжабой ҚАРШИБОВ

Ҳозирги пайтда баъзан болалар мактабга мобил қурилмалар, планшетлар олиб келаётгани ҳеч кимга сир эмас. Бундай анжомлар болаларни дарс ва машғулотлардан чалғитаётгани ҳақида ота-оналар ҳар қанча огоҳлантирилса ҳам, уларнинг аксарияти бунга безътибор бўлмоқда.

Болога нафақат мактаб, балки уйда ҳам тарбия бериш лозим. Ҳар икки маскандаги тарбия уйғун бўлсагина мақсадга эришиш мумкин. Айниқса, бошланғич синф ёшидаги болалар табиатида ўқийдиган кўра уйинқароқлик кучлироқ бўлади. Компьютер, телефон уйинлари эса уларни ўқийдиган янада узоклаштиради. Масалан, бошланғич синф ўқувчиларига турли мантқиқий уйинлардан фойдаланиб дарс ўтамин. Бундай уйинларда боладан мантқиқий фикрлаш, кўрган бирор сурати

ПЛАНШЕТСИЗ ДАРС ЎТИБ БЎЛМАЙДИМИ? вақтини монитор қаршисида ўтказаятган бола таълимдан узилиб қолади

ёки ўқиган матнни тасаввур қилиб, ҳикоя қилиш каби масалалар талаб қилинади. Техника уйинларининг бундай талаблари йўқлиги болани тезда ўз таъсирига тушириб қўяди. Натижада кўп вақтини монитор қаршисида ўтказаятган бола таълимдан узилиб қолади. Бу эса унинг чуқур билим олишига, дарсларни ўзлаштиришига салбий таъсир қўрсатади.

Ҳа, бола – мисоли ниҳол. Унинг онги ҳаётдаги барча ахборотларни қабул қилади. Бугун унинг онига оила, ота-она, мактаб, маҳалла, атроф-муҳит билан бирга турли замонавий технологиялар, виртуал олам ҳам таъсир ўтказаяпти. Агарда унинг онгини миёни чарчатадиган хориж мусиқаси, ёвузлик, жангарилик, ваҳшийлик билан тўйиб-тошган фильмлар ва турли техника уйинлари би-

лан тўлдириб қўйсақ, унинг оқибати яхшилик билан тугамайди. Шу боис, ёш авлод онгига, энг аввало, замонавий технологиялардан фойдаланиш маданиятини шакллантириш лозим. Бу эса ота-оналар зиммасига фарзандлар

Мулоҳаза

қолган бола фикрлаш, мушоҳададан йироқ бўлади, бир эслашда ёдига келадиган нарсаларни ҳам интернетдан қидирувга беради ёки оддий ҳисоб-китоб амалларини телефондаги калькулятор орқали ҳисоблайди.

Ҳаммамиз ҳам фарзандимиз учун елиб-югурамыз, уларнинг яхши еб, яхши кийиб юришини хоҳлаймиз. Лекин кўп ҳолларда жигарбандимизнинг вақтини қандай ўтказаятгани билан ишимиз бўлмайди. Шунинг учун унутмаслигимиз керакки, бола энгидаги чироили кийимлар уларни зарарли иллатлардан асрай олмайди. Фарзандимизнинг одоб-ахлоқ либосини бутлайлик, маънавий оламни тўқлайлик. Ана шундагина биз орзу қилган авлодни тарбиялашга эришамиз.

Дилноза ОЧИЛОВА,
Учтепа туманидаги 197-умумтаълим мактаби ўқитувчиси

ники эса...

Бизни фақат оқ халатдагилар йўқлашига ўрганиб қолдик. Биз уларнинг ҳар қандай амалиётига қаршилиқ қилмаймиз, ортиқча инжиқлик ҳам йўқ, чунки бунга руҳий ҳолатимиз тайёр эмас, биз ҳозир бир ютум ҳавони ҳаёт, деб билгувчилармиз!

Иштаҳамиз ҳам теримиз каби тортилиб бормоқда. Худди ризқимиз тийилиб, кунларимиз оз қолгандай ваҳимага тушамиз ва ҳарорат баттар ошади, ўпка қисади.

Кунимиз кам қолдими?
«Нима қилдим? Нимани ўзгартирдим? Қанча вақтни бекорга ўтказиб қўйибман-а?! Омон қолсам, энди бошқача яшайман! Худойим менга кунларингни бер, мен энди умрнинг қадрига етиб яшай!» дея зорланарди юрак!

... 12
к у н

«Тонгда Иллинойсга учамиз...»

Мен билан 14 кун коронавирусга
қарши курашган Гулқизнинг
бобосига бағишланади

с у ю қ
овқатни ичган бўлдик, Гулқиз ҳақида суҳбат қурдик, мен ўқиган китобларимдан гапирман, отахон кўрганларидан сўзлайди.

Қоронгу тун нафас олишга қийналади, ўлим тепасида тургандай ваҳимага берилади, қўллари билан нелариндир ҳайдаётгандай бўлади, мен ҳам бир аҳволда, ахир, ковиддан қанча одам ўляпти, улар сафига қўшилишимиз биттагина сонни ортиради, холос. Бошқа нарсга ўзгармайди. Нақадар совуқ бўлмасин, барчаси ҳақли, сенинг ўлишинг ҳозир биргина рақамни ўзгартиради. Йўқ! Бизга 14 керак, бўлак рақамни қабул қилмаймиз. 14 кун биз тузала бошлаймиз ва энгамиз бу касални!

Тун, навбатчиликда турган оқ халатлилар телефонда ким биландир гаплашади, уришади, севишади, талашади, меҳр беришади, меҳр кутишади, барчаси хонамизга тушиб турган синиқ нур билан қиради. Лекин отанинг кетиб қолишидан кўрқаман, биламанки, унга тунда бир нима бўлса, ўша тонг мен учун ҳам отмайди, чунки биз бир-биримизга жуда-жуда ўрганиб қолдик, худди менга ҳаво қарз бериб тургандай...

У ўн беш йил йиққан пулларини олиб, совға-саломларга бурканганча Иллинойсга учиб кетиши керак. Ўғлини кечиритиш керак, қизча уни бутун Америка бўйлаб айландирилади, машхур Озодлик ҳайкалин кўрсатади. Ҳа, унинг шу қадар орзулари кўпки, мен улар билан чолнинг кўмилишини сира истамайман.

Аҳвол оғирлашиши билан ваҳима кўтараман, шифокорларни қақираман, гапга тутаман, нима қилиб бўлса ҳам уни ажалдан чалғитишга уринаман.

– Доктор, у ўляпти, ёрдам беринг!
– Ваҳима қилманг... кўрқитпасиз отани қанақа одамсиз ўзи, ўзингизни ўйланг...

Салкам 80 йил яшаган одам танамайди. Менинг олам узок қишлоқда қолган, йўллар ёпилган, чол-

япти, энди билдимки, уни фақат Гулқиз сақлаб қолади.

Мен энди унга аҳволи оғирлашиши билан саволлар бера бошладим:

– Гулқиз Иллинойсда сизни кутаяпти... Унга, албатта, шотутдан қилинган мураббони ўзингиз олиб боришингиз керак....

– Йўллар ёпилди-ку!
– Вақтинча-ку, мана кўрасиз, ўн тўртинчи куннинг тонгига сиз Иллинойсга учасиз! Инсоният вирусни албатта енгади!

Чол бироз ҳансирашдан тўхтади, менга ўлик кўзлар билан қарайди, терлаб кетган, суяклари қақшаб, тишларини ғичирлатишни бас қилмайди. Мен энди бир амаллаб жойимга ўти-

р и б
оламн ва
уни ухлашга қўй-
майман.

– Гулқиз отасига ўхшайдими?
– Ҳа, – дейди чол ва ўлимдан чалғийди, оғриқлар бироз босилгандай бўлади, – Унинг кўзи катта-мас. Тишлари ҳам текисмас, Гулқизники эса дурдай, худди терилгандай... меникига ўхшайди, қара, битта тишим ҳам тўкилмаган, кейин ўғлимнинг боши катта, уники эса чиройли... У менга хатлар ёзади, била-санми, мен... унинг... ҳамма ... хатларини асраб... қўй...

Чол узок йўталиб, ҳолсизланади ва ухлаб қолади. Мен эса кейинги тонгни кутаман...

Тонг саҳар унинг овозидан уйғониб кетаман...

– Мен ўғлимни ёмон кўраман, мени ташлаб кетгани учун эмас, майли, эркак киши, эркинлигини олмақчимасман, у мендан жажжи қизини айиргани учун, шу пайтгача менга кўрсатгани бир марта ҳам олиб келмагани учун... У одам эмас, йўқ, мен уни ёлғиз катта қилдим, у эа Америкасини деб мени ташлаб кетди.

Мен аввалида қаерда ётганимни билмайман, ўпкамдаги шар баттар кўтарилган, томоғим бўғиқ, чол эса ҳеч қоқилмай сўзларди...

– Ишонасанми, мен ўлимдан кўрқмайман, ахир, яшадим, ватаним мустақил бўлди – кўрдим, аммо неварамни кўрмадим, мен бу йил агар шу касаллик бўлмаганда, уни кўриш учун Иллинойсга учмоқчи эдим. Нафақа пулларини жамлаб қўйгандим... Аммо кўряпсанки карантин... Мен ўғлим билан шунча йил кўришмадим, ахир, уни мана шу кўлларим билан катта қилдим, боқдим, ўқитдим, уйлантирдим, лекин у менга битта-ю битта неварамни кўрсатгиси келмади...

Тонг отди. Киприklarимдан уй-кунинг қолдиқларини қоқиб тушарман. Чол Гулқиз ҳақидаги гапларини давом эттираётган бўлади.

– Белгиланмаган пайт кўчага чиқманг, дейди Гулқиз?
– Кейин...

Эссе

– Кўчаларда ниқоб тақиб юринг, дейди, овқат енг, қўлингизни ҳар соатда ювиб туришни унутманг, сен ҳали ухлаганда телефон ҳам қилди, ростдан...

– Қилдим?
– Ҳа, ишонмайсанми?
– Албатта, ишонаман...
– Шунча кун қилолмагани учун уэр сўради. Биздаги вақтлар тескари-ку!

– Ҳа, қандай яхши...
Кун ғира-шира ёришиб борар, чинорлар барги ҳам қилт этмас, бутун олам чолнинг сўзларини тингларди.

– Мен барча қоидаларга амал қилдим, ниқоб тақдим, уйдан деярли бемақсад чиқмадим, аммо касаллик тақдиримда бор экан, елкамдан босди. Мен бу умрда ўзимдан катта ишлар қолдира олмадим, бир неварам бор эди, уни ҳам кўриш қўлимдан келмади. Мен ўғлимни кечира олмадим, Худо мени кечирармикан...?! Эссиз 15 йил умр..!

Ўша кун яхши овқатландик. Туш вақти кимдир қўшиқ айтди, эски қўшиқ, жанг пайтидаги қўшиқлардан: «Мени кутиб зериккан онинг, йиқиламан қора қабрга, шунда юрак уришдан тонар, сени севишни бошлайди руҳим ва урушда ҳеч кимга отилмаган қуролим!» Иккинчи жаҳон урушига ўхшайди ҳозир ҳам, одамлар беқурол қирилмоқда! Бирдамлик шарт!

Негадир иккимиз ҳам йиғладик. Онам, хотиним, ўғлим билан бир кунда бир марта гаплаша олам, қийналиб нафас олишим, уларнинг аҳволимдан қаттиқ кўрқишига сабаб бўлишини хоҳламайман. Қанчалик соғинмай чидайман. Кўпроқ SMS ёзаман.

Шу қўшиқ матнини аёлимга SMS қилиб юбордим.

«Мени кутиб зериккан онинг, йиқиламан қора қабрга, шунда юрак уришдан тонар, сени севишни бошлайди руҳим ва урушда ҳеч кимни ўлдирмаган қуролим!»

...14 куннинг тонг отишини кутиб ётдим. Ана қуёш кўринди, ана чинорлар, баланд шифтли касалхона, тирикман, тирикмиз. Аллоҳга шукрлар бўлсин, киприklarим хасталикнинг 14 тонгини кўтара олди!

Биз энгдик, мен энди ўрнимдан тура олардим, йиғлай олардим... Бирдан бориб дарддошимни уйғотдим...

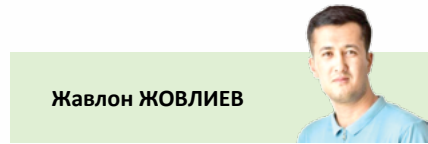
– Туринг, мана ўн тўртинчи тонг отди. Энди Иллинойсга чипта олаверинг, биз энгдик бу ўлатни энгдик... Туринг...

...Ҳамшира менга гул тутди, мен унга тандир гўшт олиб келишни ваъда қилдим. У қулди ва сира уялмай, кўзларимга боқиб, шундай ният қилишимни сўради: «ҳали туғмадим, бола сўранг мен учун, илтимос!»

Мен элга омонлик сўраган каби унга фарзанд тилайман!

Касалхонадан чиққалману икки ҳафтадан ортиқ вақт мобайнида фақат шохини кўрсатган чинорларга боқдим, қўллов учун қулоч сиғмас келбаига боқиб, раҳмат айтдим.

...Дарддошим – чолга энди Иллинойсга учадиган самолёт ҳам, қиммат чипта ҳам керак эмас, у энди озод, ўн тўртинчи кун тонггида Гулқиз ёнига жўнаб кетди...

Жавлон ЖОВЛИЕВ

«Ishonch» va «Ishonch-Doverie» gazetalarini taхrir хайъати:

Кудратилла РАФИҚОВ
(тахрир хайъати раиси),
Улугбек ЖАЛМЕНОВ,
Анвар АБДУМУХТОРОВ,
Сайфулло АҲМЕДОВ,
Акмал САИДОВ,
Равшан БЕДИЛОВ,
Қутлимурот СОБИРОВ,
Суҳроб РАФИҚОВ,
Шоқосим ШОИСЛОМОВ,
Ҳамидулла ПИРИМҚУЛОВ,
Нодира КАРИМОВА,
Анвар ҚУЛМУРОДОВ,
(Бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари),

Темур МАМАЖОНОВ,
(Бош муҳаррир ўринбосари – «Ishonch-Doverie» бўйича),
Меҳридин ШУКУРОВ,
(Масъул котиб – «Ishonch»),
Валентина МАРЦЕНЯК
(Масъул котиб – «Ishonch-Doverie»)

Бош муҳаррир
Ҳусан ЭРМАТОВ

Бўлимлар:
Касаба уюшмалари ҳаёти – (71) 256-64-69
Хуқуқ ва халқро ҳаёт – (71) 256-52-89
Миллий-маънавий қадриятлар ва спорт – (71) 256-82-79
Хатлар ва муҳбирлар билан ишлаш – (71) 256-85-43
Маркетинг ва обуна – (71) 256-87-73

www.ishonch.uz
сайти орқали Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва қарорлари, энг сўнгги янгиликлар, таҳлилий, танқидий мақолалар, хабарларнинг тўлиқ матни билан танишингиз мумкин.

Қўудлардаги муҳбирлар:
Қорақалпоғистон Республикаси – (+998-99) 889-90-22
Андижон вилояти – (+998-99) 889-90-23
Бухоро вилояти – (+998-99) 889-90-31
Жиззах вилояти – (+998-99) 889-90-34
Наманган вилояти – (+998-99) 889-98-02
Навоий вилояти – (+998-99) 889-90-28
Тошкент вилояти – (+998-99) 889-98-44
Самарқанд вилояти – (+998-99) 889-90-26
Сирдарё вилояти – (+998-99) 889-98-55
Сурхондарё вилояти – (+998-99) 889-90-32
Фарғона вилояти – (+998-99) 889-90-24
Хоразм вилояти – (+998-99) 889-98-01
Қашқадарё вилояти – (+998-99) 889-90-27

«Ishonch»дан олинган маълумотларда манба сифатида газета номи кўрсатилган шарт.

Муаллифлар фикри таҳририят нуктаи назаридан фарқланиши мумкин.

Навбатчи муҳаррир:
А. Абдурахмонов
Мусахҳиҳ:
Д. Орипов
Саҳифаловчи:
Ҳ. Абдужаллилов

Босишга топшириш вақти – **22:20**
Топширилди – **22:30**

Газета офсет усулида, А-2 форматда босилди.
Ҳажми 2 босма табоқ.
Буюртма Ғ – **1117**.
27774 нусхада босилди.
Нашр кўрсаткичи: **133**

1 2 3 4 5 6
Баҳоси келишилган нархда

Манзилимиз:
100165, Тошкент шаҳри, Бухоро кўчаси, 24-ўй.
E-mail: ishonch1991@yandex.uz

Газета ҳафтанинг сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади. Газета «Ishonch»нинг компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

«Shaq» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида chop этилди.
Корхона маъноси:
Буюк Турон кўчаси, 41-ўй.

Таҳририят ҳисобрақами:
2021.0000.0004.3052.7001,
АТИБ «Ipoteka bank»
Яшнобод филиали,
Банк коди: 00959,
СТИР: 201133889,
ОКЭД: 58130